

Friday for Future alla fredagar

För att följa initiativet startat av Greta Thunberg strejkar vi tillsammans med tusentals människor över hela världen varje fredag kl 12-14.

Samlade av nätverket "Fridays for Future" (kort FFF) så demonstrerar vi för klimaträttvisa och för att världens makthavare ska ta sitt ansvar i att genomföra den.

Alla är välkomna att delta och vi är i dagsläget en härlig grupp som ses på Stortorget varje fredag för att strejka och prata klimat.

GUSTAV ADOLFS TORG - 14 MAJ - 11:30

GUSTAV ADOLFS TORG - 21 MAJ - 16:00

MÄRTENSTORGET LUND - 20 MAJ - 16:00

Nej till svenskt Natomedlemskap!

Runt om i hela landet anordnas möten och demonstrationer där olika organisationer enas kring parollen **Nej till svenskt Natomedlemskap!**

Socialdemokratiska partiet påskyndar i detta nu sitt beslut om ansöka medlemskap i NATO till den 15 maj samtidigt som NATO snabbereder för en eventuell finsk och svensk medlemskapsansökan!

Låt oss sluta upp tillsammans! Låt oss visa att vi är många som vill bevara svensk alliansfrihet och vägrar NATO-medlemskap!

[Läs mer »](#)

Våld och ickevåld

I Lund protesterade studenterna 1968 mot värnplikten under parollen Vägra värnplikt. Vägra döda. Ridande polis bekämpade demonstranterna eftersom parollen var en uppmaning till brott mot värnpliktslagen. Polishästarna trängde upp dem på trottoarerna och flera demonstranter greps.

Nu skyddar polisen den lagliga rätten att bränna koraner.

Studenterna protesterade också mot USA:s krig i Vietnam. Men somliga hade svårt för att sjunga med i FNL:s kamphymn: *Till vapen vi i sorg och vrede går. Ett enat folk bakom gevären står.*

FNL-demonstrationerna var lagliga till skillnad från demonstrationerna mot värnplikt.

Nu gäller det Ukrainas folk. Och kampen mot Putins tyranni. ”Till vapen vi i sorg och vrede går. Ett enat folk bakom gevären står”.

Per Wirtén tar upp problematiken i sin recension av nyttgåvan av Franz Fanons klassiker **Jordens fördömda.** ([SDS 12/5](#))

Han upplevde själv konflikten när han som 20-årig pacifist besökte en palestinsk gerillabas och såg att vapnen var en ”identitetsskapande markör som bidrog till att skapa en känsla av mänskligt värde hos ett rättslöst folk i påtvingad exil”.

Han skriver: ”Sedan dess har jag slitits mellan min övertygelse och det jag såg i Libanon 1978. Jag kommer aldrig att få ihop det”.

Han nämner pacifisterna Martin Luther King, Nelson Mandela och Elin Wägner som förebilder. I dagens situation kan de ses som en kraftlös trio även om de i huvudsak hade rätt, skriver han.

Engagemanget för det kämpande ukrainska folket växer. Vapensändningarna och biståndet ökar. Hatet mot pacifisterna växer. De politiska partierna tävlar i kampvilja. Det militärindustriella komplexet växer så det knakar. Jordens resurser koncentreras på förstörelsemaskiner

Samtidigt söker sig alltfler till **Svenska freds.**

Synpunkter på mobilitetshus! av Gunnar Stensson

Mitt emot Socionomhuset på Västanvägs västra sida har Hemsö fastighetsbolag AB ritat in tre kolossala byggnader på sin planskiss för NCIF, Nationellt Center för Idrott och Folkhälsa. Se Stadsbyggnadskontorets Planbesked för detaljplanen del av Klostergården 1:6 m.fl. sid 3! Byggnaderna kallas ”mobilitetshus”. Vad är det för hus?

Klostergårdsborna undrar. Mobilitet? Det är bra för folkhälsan att röra sig såklart. Men vad är mobilitet för kroppsrörelse? Det är kanske en bollsport som handboll eller basket? Eller nån sorts löparbana inomhus? Eller mycket stora gym? Kanske klättring? En sorts ishall? Det talas ju om forskning också. Hälsoforskning?

Vad använder man ”mobilitetshus” till? Folk frågade och jag kunde inte svara. Mobilitetshus? Till slut frågade jag en ingenjör som arbetar med Heddaskolan och bor på Klostergården.

Haha! Vet du inte det? sa han. Mobilitetshus är helt enkelt ett annat ord för parkeringshus. Dom är inte så populära. Dom flesta vill ju inte ha ett parkeringshus utanför köksfönstret. Och en massa bilar som far in och ut. Så kom nåt PR-snille på att man kan kalla dem mobilitetshus i stället. Man hittar på nån annan verksamhet än att parkera bilar. En cykelverkstad eller hamburgerkiosk kanske. Visserligen inte så trevligt med alla bullrande bilar. Men poängen är just att kalla parkeringshusen mobilitetshus. Det funkar i början. Sen blir det genomskådat.

Jag blev förstås irriterad. Hemsö vill bygga tre stora parkeringshus mitt emot socionomhuset. Bilar och parkeringsplatser har vi nog av. Det var ju meningen att Klostergårdsstationen skulle minska bilismen och öka det kollektiva åkandet. Mobilitetshus har inte ett dugg med idrott och folkhälsa att göra.

LKPs mobilitetshus Aurora på Brunnshög i Lund

Folk kom fortfarande och frågade och nu var jag inte längre okunnig. De som bodde i Socionomhuset blev särskilt arga. Ingen ska bygga några parkeringshus mellan oss och det gröna stråket, sa de.

Hur kunde nån i Byggnadsnämnden eller Tekniska nämnden gå med på att Hemsö fick mark reserverad för ett sånt projekt? undrade en tjej med barnvagn.

Det är ju inte bara ett hus utan en hel massa hus inritade mitt i det gröna stråket, påpekade någon. Gröna stråket kan hälsa hem. Nej aldrig att jag går med på det här. Mobilitetshus!

En skata skrattade

Det kanske inte blir av, sa jag försiktigt. Stadsbyggnadskontoret är fullt av duktiga människor.

Ja, men nu har Hemsö fått mark reserverad! sa en bister dam med hund. Då är det dom som bestämmer!

Jag hoppas inte det, sa jag. Och fullmäktige kanske ändrar reservationsbeslutet.

Lindar, aspar, hägg och lönn blommar längs Flackarpsvägen. De ska blomma också i framtiden.

---

74 år av väntan – Vad är ett FN-löfte värt?

Nyligen har jag, född 1947, haft förmånen att fira 75 år av liv i fred och i frihet i mitt hemland. Det var verkligen värt att fira och gav samtidigt anledning att tänka på alla de palestinier i samma ålder som 1948 tvingades fly från sina hemorter och som ännu inte har fått återvända. De som levt som flyktingar nästan hela livet och i många fall har nyckeln till sitt forna hem kvar som en symbol för hopp och för rätten att återvända.

Under Al Nakba – Katastrofen på arabiska – 1948 fördrevs minst 750 000 palestinier och över 400 byar jämnades med marken av israeliska militära styrkor.

Den 11 december 1948 antog FN:s generalförsamling Resolution 194 som bekräftade de palestinska flyktingarnas rätt att återvända eller få kompensation. Ett löfte som ännu inte infriats, 74 år senare. Fortfarande lever miljontals palestinier som flyktingar runt om i världen.

Många flyktingkatastrofer har dessvärre skett sedan 1948, på olika håll i världen – en pågår nu i vår geografiska närhet. Men ingen lär ha pågått lika länge som palestiniernas.

Och tyvärr är katastrofen inte över. Israels 55-åriga ockupation drabbar dagligen palestinier på Västbanken, i Gaza och Östra Jerusalem i form av dödande av oskyldiga barn och journalister, fördrivning, husrivningar, trakasserier, utbyggnaden av den mur som skär tvärs genom palestinsk mark, de illegala bosättningarnas expansion **och** ett förtryckande apartheidssystem, dokumenterat av flera välrenommerade människorätts-organisationer, FN-organ och universitet.

Staten Israel har varit föremål för många FN-resolutioner, men när Israel konsekvent trotsar kraven i dem händer ingenting. När får vi – och palestinierna – höra ordet sanktioner som respons på de flagranta och ständigt pågående överträdelserna? Under mitt 75-åriga liv har varken FN, EU eller enskilda västländer infört sanktioner mot Israel. Vissa länder åtnjuter straffrihet medan det går blixtnabbt att agera mot andra. Var finns logiken och rättvisan i det?

På många håll uppmärksammas i helgen Al Nakba - Katastrofen - som stöd åt människor som tvingats till en livslång flyktingtillvaro. Vi har alla ett ansvar att kräva att världssamfundet lever upp till sitt löfte och gör verklighet av Resolution 194.

Kerstin Dahlberg

Palestinagruppern i Hässleholm/Kristianstad

Israeli forces shot Abu Akleh in the head while she was on assignment in Jenin in the occupied West Bank.

Abu Akleh, a longtime TV correspondent for Al Jazeera Arabic, was killed on Wednesday while covering Israeli army raids in the city of Jenin in the northern occupied West Bank.

[Läs mer »](#)

Den etniska rensningen fortsätter i Palestina av Gunnar Olofsson

Den 15 maj varje år uppmärksammar palestinierna minnet av fördrivningen 1948 när staten Israel upprättades på jord som i generationer brukats av palestiniernas förfäder: Över hälften av deras land gavs - genom beslut i ett FN som då för tiden helt behärskades av Europa och USA – bort utan att de tillfrågats. Beväpnade judiska grupper som Haganah, Stern och Irgun, såg sedan till att rensa även stora delar av det kvarvarande området från palestinier, innan Israel kunde utropas på 78% av Palestinas territorium.

Fördrivningen – av palestinierna kallad Katastrofen, al-Nakba – innebar enligt israeliska historiker att över 530 palestinska samhällen rensades från palestinier. Planen, ”Plan Dalet”, var noggrant utarbetad av de judiska terroristerna under ledning av Israels förste premiärminister, David Ben-Gurion. Målet var att fördriva, skrämja bort eller mörda så många palestinier som möjligt innan omvärlden reagerade. 750.000 palestinier fördrevs på detta sätt från sin jord.

Det typiska förfarandet var att storma en by och ge invånarna en kort stund, om någon alls, att samla ihop några få tillhörigheter och bege sig till fots, utan mat eller dryck, österut mot den jordanska öknen. Ibland plockades några, oftast manliga, palestinier ut, anklagades för olika brott och avrättades. Städer som Haifa och Jaffa rensades på sin arabiska befolkning. I Haifa fördrevs närmare 75.000 palestinier, de flesta ut i havet på en och samma dag.

På en del platser genomfördes regelrätta massakrer på den palestinska befolkningen, den mest kända i byn Deir Yassin väster om Jerusalem och den kanske värsta i Dawaymeh mellan

Beersheba och Hebron där omkring 455 människor mördades. De judiska soldater som deltog i denna massaker rapporterade om spädbarn som fick skallarna inslagna, kvinnor som våldtogs eller brändes inne levande i husen, och män som stacks ihjäl.

Den etniska rensningen av Palestina fortsätter än idag – om så i mer långsam takt och andra former. Rivningar och förstörelse av palestinsk egendom på Västbanken fortsätter, och har enligt FN:s observatörsstyrka OCHA ökat med 30-40% det senaste året mot året före. Sedan OCHA började sin registrering 2009 har 8.191 palestinska strukturer rivits - varav 1.478 finansierade med bistånd - medan 12.164 palestinier har fördrivits och 135.825 på olika sätt påverkats.

Nya projekt för byggen av bosättningar kommer hela tiden upp, och hittills har Israel flyttat närmare 700.000 personer ur sin egen befolkning – i trots mot ett antal FN-resolutioner - att bo på ockuperad mark . 5.983 palestinier har dödats, och många 10.000-tals skadats under dessa år. Sedan ockupationen inleddes 1967 har över 800.000 palestinier - 20% av befolkningen och 40% av alla män - passerat genom det israeliska fängelsesystemet. I israeliska fångelser sitter nu 4.550 palestinier, även barn, efter att på olika sätt ha protesterat mot ockupationen. Omkring 500 politiska fångar, bland dem flera barn, hålls i “administrativt förvar” på obestämd tid utan anklagelser, rättegång eller dom.

Minnets av fördrivningen är – enligt ”Nakba-lagen” (2011) – förbjudet att högtidlighålla i Israel. Har man glömt sin egen historia? Idag kämpar palestinerna för att få behålla de 22% av deras land som återstår, och nu är invaderat av ständigt fler bosättare och militärer. Det är livsviktigt att den här kampen lyckas. Omvärlden får inte överge palestinerna än en gång.

Nyliberalt förslag: avskaffa den svenska välfärdsstaten! Hux flux får Sverige en jämnare förmögenhetsfördelning av Gunnar Stensson

Sveriges ojämna förmögenhetsfördelning är delvis en konsekvens av den svenska välfärdsstaten. Tack vare den behöver de flesta inte ha en privat förmögenhet för att hantera oväntade vårdbehov, inkomstbortfall och försörjning på ålderns höst. Avskaffa det offentliga pensionssystemet så att var och en måste spara på egen hand, och hux flux får Sverige en jämnare förmögenhetsfördelning!

Ägare har nämligen starka skäl att dölja sin förmögenhet från Skatteverket och från officiell statistik.

Cervenka listar Sveriges 542 miljardärer. För den som tycker att det är okej och kanske rentav behagligt att leva i ett land där det går att bli rik på företagande och innovationer är listan knappast någon alarmerande läsning.

Andreas Berg framför ordagrant dessa påståenden i en nedlåtande, men ytligt sett välvillig recension av Andreas Cervenkas bok **Girig -Sverige – så blev folkhemmet ett paradiset för de superrika.** ([SDS 11/5](#))

Det är Andreas Bergs jobb att påstå att de flesta svenskar har en förmögenhet som de döljer från Skatteverket och offentlig statistik hur orimligt påståendet än är. Undersköterskorna sysslar med skatteplanering, låtsas han tro. Han är nämligen välfärdsforskare vid **Institutet för näringslivsforskning (IFN)**. Det ger säkert mycket goda inkomster så länge han sköter jobbet till belåtenhe. Han har samtidigt starka skäl att dölja sin förmögenhet från Skatteverket och från officiell statistik.

Alldeles i slutet av Andreas Bergs recension kommer följande mening som tycks uttrycka en överraskning: ”Intressant nog tycks många på listan ha ärvt sin förmögenhet, vilket kan diskuteras ur både rättvise- och effektivitetsperspektiv.”

Det är just det som Andreas Cervenka gör. Han konstaterar att Sverige behöver införa arvsskatt, förmögenhetsskatt och gåvoskatt ur såväl effektivitetsperspektiv som rättviseperspektiv.

Det är därför hans bok är viktig.

Kommunsammanslagning, Vietnammöten och arbetslägret Storsien av Gunnar Stensson

Jag fick helt oväntat ett brev från ecklesiastikminister Edenman, S, med beskedet att jag utnämnts till ordinarie lärare på Framnäs folkhögskola.

Vi började bli etablerade också utanför skolan. När en del av den vidsträckta kommunen Hortlax skulle slås samman med Piteå fick Karin uppdraget att sätta upp en sorts kabaré för att fira den historiska händelsen på nyårsafton. Programmet inleddes med en berättelse på vers som började så här:

*I Hortlax stod vår vagga
nu blir det till att nagga
kommunen vår i kant.*

Elever från Framnäs sjöng och spelade. En vacker Pite-flicka som blivit vald till miss Bahamas medverkade. Karins vän Gunborg hade ansvaret för scen och dräkter. Programmet spelades två gånger, först för fullmäktige i de båda kommunerna och sedan för allmänheten.

Jag satt hemma på Åkervägen 14 och läste Emil i Lönneberga för Martin och Sara som hade fått mässlingen och låg i en säng alldeles röda i ansiktet. Martin gillade Emil. Sara somnade.

Gunborg och hennes make pianisten Rune, båda stockholmare, var mycket kreativa och spelade samma vinter in filmen ”Den förskräcklige snömännan” som gjorde stor succé på skolan.

Den nioårige pojken DoVan Ngoc uppvisar hemska bukskador orsakade av napalmbomber. Böjd över pojken dr John Takman.

Russell-tribunalen om USA:s krigsförbrytelser i Vietnam höll en session i Stockholm hösten 1967. Samtidigt firade mina föräldrar en sorts 60-årsfest där med barn och barnbarn. Karin och jag deltog förstås också. Martin blev skrämmd av vaktparaden. När han i en gatukorsning svängde in på en ny gata svängde vaktparaden efter. Han trodde den förföljde honom.

Min syster Brittas vän Nisse var vapenvägrare och gjorde vapenfri tjänst på Arlanda. När den svenska regeringen utvisade ett amerikanskt vittne till USA protesterade Nisse hotfullt i en telefonkiosk på flygplatsen. Säpo grep honom innan han avslutat samtalet. De tog ifrån honom livbältet. Hans straff blev förvisning från Arlanda till flygplatsen i Kallax utanför Luleå. Han bodde hos oss varje helg under större delen av ett läsår. Det var för långt till södra Sverige. På måndagsmorgnarna klockan fem steg han upp för att åka bil till Kallax med en kompis. Han blev god vän med Sara. Lilla äckliga Sara, sa han och så skrattade de mycket.

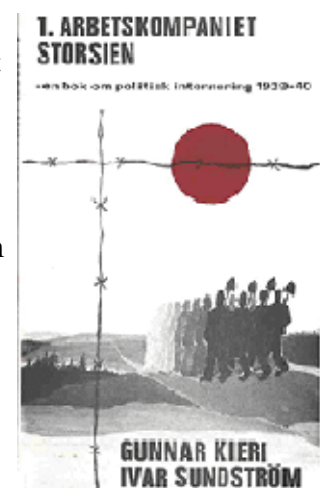
Samma höst presenterade vi ett stort Vietnam-program i Luleå i samband med förberedelserna för den nya Norrbottensteatern. Flera musikelever medverkade, bland annat de som kom att ingå i gruppen International Harvester (senare Träd, gräs, stenar). Vi hade dokumentära inslag, kritiska texter och nya filmer med Bob Dylan och Beatles. Det kom mycket folk, bland andra Luleås FNL-grupp som gav oss FNL-märken av papp.

Karins kamrat från Skara skolscen Bernt Ström dök också upp. Han hade blivit anställd på teatern. Han besökte oss ofta och hade alltid med sig en flaska polsk vodka och leksaker till barnen.

Vi blev vänner med Gunnar Kieri från Övertorneo som höll på att skriva en bok om det svenska koncentrations-lägret i Storsien till vilket kommunister och en del vänstersocialdemokrater deporterades under andra världskriget. I Danmark och Norge fanns liknande läger vilket underlättade för de nazistiska ockupanterna att skicka sina motståndare till dödslägren. Jag hade inte känt till lägets existens tidigare. Boken kom ut ett par år senare med titeln ”1:a arbetskompaniet Storsien”. Den fick ett gott mottagande då och blev återutgiven många år senare. Gunnar Kieris skrivrum och sommarställe var en ganska stor betongbunker från andra världskriget dold i skogarna mellan Piteå och Luleå. Han bodde där på somrarna med sin fru som var hörselskadad.

Rektor Adrian blev oroad över skolans vänstervridning och tillkallade en känd socialdemokratisk specialist på internationella frågor. Till ingen nytta. Våren 1968 blev först Martin Luther King och sedan Robert Kennedy mördade. Vi började känna att vi kanske var på fel plats, vid fel tid. Samtidigt var vi mycket fästa vid skolan, dess lärare och elever liksom vid våra vänner på andra håll i övre Norrland. Norrbotten stod inför en intressant utveckling. Dessutom hade Martin just avslutat sitt första år i skolan och hade många kamrater. Hur skulle vi göra?

Vi hittade en sorts kompromiss. Det kom en bestämmelse att grundskolelärare i SO-ämnen måste ha högskoleutbildning i geografi för att vara behöriga. Man fick studera ett år med

bibehållen lön och samtidigt behålla sin lärartjänst. Vi beslöt att göra så. Det mesta av våra saker fick stanna kvar i Norrbotten. Vi hade inte särskilt mycket, vi hade ju alltid bott möblerat. Jag skulle läsa i Lund och hade rätt till en möblerad studentlägenhet även där. Karin hade kontakt med ett par gamla kamrater på Lilla teatern.

Så vi tog vårt pick och pack och reste söderut för en som vi trodde ettårig vistelse i Lund. Hur det sedan kunde bli var en öppen fråga.

Våren hade inte kommit långt. När vi steg på tåget i Älvsbyn var träden kala och fjolårsgräset brunt och illa medfaret. Följande morgon sken solen in genom sovkupéfönstret. Träden var lövade och gräset blänkande grönt. ”Vem har målat gräsorna gröna?” frågade Martin.